

Gäller för: Sjukhusgemensam

Innehållsansvar: Carl Hansen, (carha61), Enhetschef

Godkänd av: Morgan Persson, (morpe), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-04-14

Giltig till: 2028-04-14

Berättigandebedömning inom BFM

Syfte

Syftet med rutinen är att klargöra vilka yrkeskategorier som ska och får utföra berättigandebedömningar inom Bild och Funktionsmedicin.

Förändringar sedan föregående version

Ny rutin

Bakgrund

Enligt strålskyddslagen är det förbjudet att bedriva icke-berättigad verksamhet med joniserande strålning. Att en undersökning eller behandling är berättigad innebär att nyttan med bestrålningen ska överväga risken med användning av joniserande strålning. Bedömningen ska ske för alla medicinska bestrålningar och utförs alltid i förhand. Bedömningen ska göras för varje enskild patient, men även på gruppnivå, till exempel om en ny metod med joniserande strålning införs. I denna rutin avses med patient även screening- och forskningspersoner, samt personer som undersöks i rättsligt syfte.

Förutsättningar

Strålskyddslag SFS 2018:396 Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om medicinska exponeringar (SSMFS 2018:5).

Ansvar

Den yrkeskategori hos utföraren som bedömer om en enskild undersökning är berättigad för en individuell patient, ansvarar för att ett beslut om bestrålning tas. De yrkeskategorier inom Bild och Funktionsmedicin (BFM) NU-sjukvården som detta gäller för listas under nedanstående rubrik.

I praktiken kan dock vissa undersökningar anses vara tillräckligt berättigandebedömda av den remitterande läkaren. Detta gäller främst rutinmässiga kontrollundersökningar och peroperativa genomlysningar. I de flesta fall är det dock

viktigt att någon med kompetens, som inte behöver vara läkare, hos utföraren alltid gör en bedömning av remissernas rimlighet och kontrollerar enligt riktlinje för berättigandebedömning.

Avgränsningar

Rutinen omfattar personal inom Bild och Funktionsmedicin inom NU.

- Röntgenläkare
- Mammografiläkare
- Röntgensjuksköterskor
- Bokningspersonal inom röntgenverksamheten (undersköterskor och sekreterare med delegation)
- Läkare på nuklearmedicin
- Biomedicinska analytiker på nuklearmedicin

Vilka undersökningar som omfattas framgår under arbetsbeskrivning.

Arbetsbeskrivning

Reell kompetens i form av erfarenhet och kunskap/utbildning i berättigandebedömning erfordras.

För bokningspersonal gäller personlig delegering, skriftlig och tidsbegränsad, utfärdas av den radiologiska ledningsfunktionen.

Röntgenläkare

- DT
- Interventioner
- Konventionell röntgen (halsrygg, brösttrygg, ländrygg och scolios/sagittal imbalansundersökningar, gastrointestinala- och urologiska undersökningar, även vissa barnundersökningar)
- CBCT
- MR
- Ultraljud

Mammografiläkare

- Mammografi (se [Remissregler för mammografi - NU-sjukvården](#))

Röntgensjuksköterskor

- Konventionell röntgen (alla förutom de som är beskrivna under röntgenläkare)
- CBCT (handled)

Bokningspersonal inom röntgenverksamheten

- Konventionell röntgen (alla förutom de som är beskrivna under röntgenläkare, även vissa barnundersökningar)
- DT och MR, vissa standardiserade utredningsprotokoll inom:
 - SVF
 - Cancerkontroller
 - Urinvägsöversikter

Läkare på nuklearmedicin

- Scintigrafiundersökningar
- DT (Om diagnostisk eller lågdos behöver göras)

Biomedicinska analytiker på nuklearmedicin

- Scintigrafiundersökningar (prioritering av portavaktskörtel, men berättigandebedömts av kirurgen)
- Onkologiska strålbehandlingar (prioritering av behandling, men berättigandebedömts av onkolog)

Referenser och relaterade dokument

Regional medicinsk riktlinje – Remissregler för bild- och funktionsmedicin

[Remissregler för mammografi - NU-sjukvården](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Sjukhusgemensam

Innehållsansvar: Carl Hansen, (carha61), Enhetschef

Godkänd av: Morgan Persson, (morpe), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10193-322570787-8

Version: 2.0

Giltig från: 2026-04-14

Giltig till: 2028-04-14